

تجلی قرآن در مبسوط استاد جعفری لنگرودی

محمّد درویش‌زاده^۱

(رقیه فراهانی^۲)

چکیده:

هدف از نگارش این مقاله، بررسی و تحلیل نحوه استناد و ارجاع استاد جعفری لنگرودی به آیات قرآن کریم در مجموعه پنج جلدی مبسوط در ترمینولوژی حقوق است. استاد جعفری لنگرودی در این مجموعه، تعداد ۱۵۱۶۵ مدخل را ذکر و تعریف کرده است. از این تعداد، در ۴۴۱ مدخل به آیه یا آیات مشخصی از سوره‌های قرآن کریم استناد کرده است. در مقاله حاضر، هر یک از مدخل‌هایی که استاد در تعریف و توضیح آنها به آیه یا آیاتی از قرآن کریم استناد کرده است، از چهار منظر مورد بررسی قرار می‌گیرند: ۱- وجه خلاقانه و نوآوری ایشان در تبیین و برداشت از مفاهیم قرآنی ۲- زمینه‌سازی پژوهشی و ایجاد پرسش برای پژوهش‌های بعدی ۳- توسعه علمی ۴- فراهم‌سازی زمینه اصلاح قوانین.

اشارات ایشان به آیات قرآن در ذیل اصطلاحات مختلف به معنای قطع و جزم و یقین ایشان به قابل استناد بودن آیه در برداشت‌های حقوقی نیست. اما حداقل نشان از جرعه‌های ذهنی و ابتکار و خلاقیت و نوآوری‌هایی است که در ایجاد ربط معنایی میان اصطلاح قرآنی یا آیه قرآنی با مفاهیم حقوقی جدید است و می‌تواند زمینه پژوهش و تحلیل و مطالعه را فراهم کند و پرسش‌های فراوانی برای عرصه‌های پژوهشی ایجاد کند.

کلیدواژه: قرآن کریم، مبسوط در ترمینولوژی حقوق، آیات الاحکام، تفسیر عصری، حقوق و قرآن، استاد جعفری لنگرودی، برداشت‌های قرآنی